Svet
Evropske unije

Bruselj, 27. maj 2025
(OR. en)

9463/25

AG 74
POLGEN 56
FREMP 137
JAI 689
DISINFO 47
HYBRID 56
AUDIO 44
EDUC 187

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	delegacije
Št. predh. dok.:	8629/25
Zadeva:	Sklepi predsedstva o krepitvi demokratične odpornosti EU

Po seji Sveta (splošne zadeve) 27. maja 2025 vam v prilogi pošiljamo besedilo sklepov predsedstva, ki ga je podprlo 25 delegacij.

PRILOGA

Sklepi o krepitvi demokratične odpornosti EU

PREDSEDSEDSTVO SVETA EVROPSKE UNIJE –

1. OPOZARJA na svoje prejšnje sklepe o prispevku izobraževanja in usposabljanja h krepitvi skupnih evropskih vrednot in demokratičnega državljanstva[1], o demokratični odpornosti: zaščita volilnih procesov pred tujim vmešavanjem[2], o krepitvi in zaščiti svobodne, odprte in informirane demokratične razprave[3], o uporabi Listine EU o temeljnih pravicah: financiranje za spodbujanje, varstvo in uveljavljanje temeljnih pravic[4], o vlogi prostora civilne družbe pri varstvu in spodbujanju temeljnih pravic v EU[5] ter o spominu na zločine, ki so jih zagrešili totalitarni režimi v Evropi[6].

2. PRIZNAVA, da spreminjajoče se geopolitične razmere, vključno z vojno agresijo Rusije proti Ukrajini, predstavljajo resne izzive za naše demokracije, kar lahko privede do poglobitve družbenih trenj, polarizacije, radikalizacije ter zmanjšanja zaupanja v institucije in volitve.

3. POUDARJA, da demokracija ne more uspevati brez svobode izražanja in da mora demokratična odpornost temeljiti na pravni državi, temeljnih pravicah in vrednotah, ki jih podpira Evropska unija, kot so zapisane v členu 2 Pogodbe o Evropski uniji in Listini Evropske unije o temeljnih pravicah. Hkrati POUDARJA, da se demokracija, svoboda in enakost vzajemno krepijo; OPOZARJA, da je spoštovanje teh vrednot skupna odgovornost institucij, organov, uradov in agencij Unije ter držav članic.

---

[1] 15738/23.
[2] 10119/24.
[3] 10533/24.
[4] 6878/25.
[5] 7388/23.
[6] 11268/11.

4. POUDARJA, da imajo institucije EU in države članice skupno odgovornost za spodbujanje in varovanje pravne države z vsemi razpoložljivimi sredstvi v skladu s Pogodbama. V zvezi s tem POUDARJA pomen vključevanja temeljnih pravic v vse politike in zakonodajne pobude EU ter v izvajanje veljavnega prava EU.

5. PRIZNAVA, da je krepitev demokratične odpornosti temelj za zaščito evropske varnosti. Za to so potrebni svoboden in raznolik javni diskurz, sposobnost prepoznavanja in boja proti kampanjam tujega manipuliranja z informacijami in vmešavanja (FIMI), vključno z dezinformacijami, zlasti kadar ogrožajo varnost in vrednote EU ali demokratično delovanje institucij, spodkopavajo mednarodni red, ki temelji na pravilih, ali manipulirajo z zgodovinskimi dejstvi in jih ponarejajo za politične namene, pa tudi dolgoročna prizadevanja na področju podpore svobodnim, neodvisnim in pluralističnim medijem, zagotavljanja svobodnih in poštenih volitev, spodbujanja državljanske vzgoje, krepitve civilne družbe in zaščite pravne države.

6. POUDARJA, da se demokratična odpornost na lokalni, regionalni in nacionalni ravni ter na ravni Unije vzajemno krepi in da obstaja potreba po celovitem in skupnem ukrepanju v duhu vsevladnega in vsedružbenega pristopa.

7. OPOZARJA, da si je EU v zadnjih letih močno prizadevala za krepitev demokratične odpornosti, zlasti s svežnjem za obrambo demokracije, ki ga je Komisija predstavila decembra 2023 in temelji na akcijskem načrtu za evropsko demokracijo, sprejetem leta 2020, z naborom orodij EU za odzivanje na hibridne grožnje, naborom orodij FIMI, sistemom hitrega obveščanja za varno platformo za izmenjavo informacij o incidentih, povezanih s FIMI, kodeksom ravnanja glede dezinformacij, uredbo o pogojevanju s pravno državo, aktom o digitalnih trgih, aktom o digitalnih storitvah, aktom o umetni inteligenci, evropskim aktom o svobodi medijev in direktivo proti strateškim tožbam za onemogočanje udeležbe javnosti. POZIVA Komisijo, naj ob polnem spoštovanju pristojnosti držav članic proaktivno izvršuje ta pravila in uporablja orodja, ki jih ima na voljo, zlasti preiskovalna pooblastila in pooblastila za izrekanje sankcij iz akta o digitalnih storitvah.

8. POUDARJA, da sta zaščita svobodnih in poštenih volitev pred kakršnim koli tujim vmešavanjem – s strani državnih ali nedržavnih akterjev –, tudi na področju informacij, ter preglednost volitev bistvenega pomena za demokracije. V ta namen POUDARJA pomen učinkovite in uspešne uporabe evropske mreže za volilno sodelovanje, pri čemer je treba v celoti spoštovati glavno vlogo nacionalnih organov pri varovanju integritete volitev v okviru njihovih pristojnosti.

9. POUDARJA, da je treba zagotoviti preglednost volitev, in v zvezi s tem UGOTAVLJA, da je začela veljati in se bo kmalu v celoti uporabljala uredba o preglednosti in ciljanem političnem oglaševanju, ter JE SEZNANJEN s priporočilom Komisije glede spodbujanja svobodnih, poštenih in odpornih volitev ter tekočim delom na področju preglednosti zastopanja interesov, ki se izvaja v imenu tretjih držav, in na področju statuta in financiranja evropskih političnih strank in fundacij.

10. POUDARJA ključno vlogo svobodnih, neodvisnih in pluralističnih medijev, ki zagotavljajo uravnotežene in objektivne informacije za krepitev naših demokracij, in dostop do njih ter odgovornosti tehnološke industrije, zlasti platform družbenih medijev, vlad in drugih deležnikov, za ohranjanje svobode izražanja in odprtega demokratičnega diskurza v digitalnem prostoru; SPODBUJA države članice, Komisijo, javne organe, civilno družbo in zasebne akterje k razmisleku, kako bi lahko dodatno podprli pobude za preverjanje dejstev in vseevropske neodvisne medijske projekte, kot so vseevropske avdiovizualne platforme, pa tudi raziskovalno novinarstvo, naj zagotovijo ustvarjanje vsebin, pripravljenih v skladu z novinarskimi standardi in ob polnem spoštovanju načel uredniških obveznosti ter odgovornosti in neodvisnosti.

11. PRIZNAVA, da kampanje tujega manipuliranja z informacijami in vmešavanja, vključno z dezinformacijami, ogrožajo demokracijo in pravno državo, zlasti v okviru družbenih medijev. Če se ta tveganja ne bodo obravnavala, bi to lahko resno ogrozilo integriteto demokratičnih procesov in sodelovanje državljanov in državljank, saj to spodkopava zaupanje javnosti v demokratične institucije in postopke.

12. Poleg tega PRIZNAVA, da je celovit pristop z več deležniki ključnega pomena za boj proti kampanjam tujega manipuliranja z informacijami in vmešavanja, vključno z dezinformacijami, s čimer bi se spodbujala preglednost ter digitalna, kibernetska, informacijska in medijska pismenost, vključno s pismenostjo na področju umetne inteligence, v okviru državljanske vzgoje.

13. V zvezi s tem POUDARJA, da si je treba še naprej prizadevati za spodbujanje in podpiranje določb o medijski pismenosti iz direktive o avdiovizualnih medijskih storitvah ter po potrebi upoštevati smernice Komisije za medijsko pismenost iz leta 2023. Glede na navedeno PODPIRA odgovorno uporabo umetne inteligence, ki preprečuje in blaži ustvarjanje in širjenje škodljivih vsebin, vključno s tistimi, ki so ustvarjene s tehnologijami za globoko ponarejanje in temeljijo na vedenjskem ciljanju, ter spodbuja pregledno uporabo algoritmov.

14. POUDARJA pomen podpiranja udeležbe državljanov in državljank v demokratičnem življenju in v zvezi s tem OPOZARJA na evropsko državljansko pobudo kot orodje, ki ga državljani in državljanke EU pogosto uporabljajo za neposredno sodelovanje v demokratičnem procesu.

15. POUDARJA, kako pomembno je podpirati organizacije civilne družbe pri spodbujanju in varstvu vrednot in pravic iz člena 2 PEU in Listine Evropske unije o temeljnih pravicah; v zvezi s tem JE SEZNANJEN s trenutnim vmesnim pregledom strategije iz leta 2020 o uporabi Listine o temeljnih pravicah, ki ga Komisija izvaja ob 25-letnici Listine, in PONOVNO POUDARJA, kako pomembno je dokončati pristop Unije k Evropski konvenciji o človekovih pravicah v skladu s členom 6, odstavek 2, PEU.

16. POUDARJA, da je zagotavljanje ustreznega financiranja organizacij civilne družbe in zagovornikov človekovih pravic – ki ostajajo bistveni element sistema zavor in ravnovesij, pa tudi prispevajo k spodbujanju in varstvu vrednot Unije, vključno s pravno državo, temeljnimi pravicami in demokracijo – ključnega pomena za izgradnjo in ohranjanje družbe, v kateri prevladujejo vrednote Unije; PRIZNAVA, da je treba zagotoviti preglednost in odgovornost pri praksah financiranja.

17. POUDARJA pomen organizacij civilne družbe pri zaščiti demokracije in pravne države, zlasti s spremljanjem spoštovanja pravic in svoboščin posameznikov in posameznic, nadzorom ravnanja državnih akterjev, opozarjanjem javnosti na kršitve prava ter spodbujanjem interesov in perspektiv pripadnikov in pripadnic manjšin ali premalo zastopanih skupin ter najbolj ranljivih skupin.

18. POUDARJA pomen nadaljnjega dejavnega sodelovanja v odprtem in preglednem dialogu z organizacijami civilne družbe in zagovorniki človekovih pravic, in sicer ob upoštevanju njihovega strokovnega znanja v procesu oblikovanja politik, ter podpore organizacijam civilne družbe pri preučevanju in obravnavanju vprašanj na področju temeljnih pravic, povečanju udeležbe državljanov in državljank v postopkih odločanja in krepitvi demokratične odpornosti, tudi na lokalni ravni.

19. PRIZNAVA, da so na podlagi finančne uredbe države članice in Komisija pri izvrševanju financiranja Unije in proračuna EU odgovorne za zagotavljanje skladnosti z Listino v skladu z njenim členom 51in za spoštovanje vrednot Unije iz člena 2 PEU, ki so pomembne za izvrševanje proračuna.

20. OPOZARJA, da je boj proti korupciji nepogrešljiv za krepitev demokratične odpornosti EU, ter POZIVA institucije, organe, urade in agencije Unije ter države članice, naj okrepijo svoja prizadevanja v boju proti korupciji.

21. OPOZARJA, da ti sklepi Sveta ne posegajo v pogajanja o večletnem finančnem okviru po letu 2027; POUDARJA, da je treba opredeliti ukrepe za krepitev demokratične odpornosti in zagotoviti ustrezno financiranje EU za podporo tem ukrepom.

22. POZIVA Komisijo in visoko predstavnico , naj v okviru svojih mandatov in ob polnem spoštovanju pristojnosti držav članic okrepita ukrepe za zaščito informacijske integritete in boj proti kampanjam tujega manipuliranja z informacijami in vmešavanja, vključno z dezinformacijami, zlasti kadar so usmerjene v varnost in vrednote EU ali demokratično delovanje institucij, spodkopavajo pravno državo, mednarodni red, ki temelji na pravilih, ali manipulirajo z zgodovinskimi dejstvi in jih ponarejajo. Taki ukrepi bi morali vključevati tudi uporabo strateškega komuniciranja, diplomatske stike s partnerji in konstruktiven pristop k novim partnerstvom za spodbujanje vrednot EU.

23. POZIVA Komisijo in Evropsko službo za zunanje delovanje, naj preučita načine za združevanje vseh ustreznih deležnikov, vključno z državami članicami, institucijami EU, civilno družbo, raziskovalci in raziskovalkami, akademskimi krogi, zasebnimi subjekti in drugimi ustreznimi strokovnjaki in strokovnjakinjami z različnih področij, da bi izmenjali najboljše prakse in zagotovili strateške smernice o politikah, povezanih z demokratično odpornostjo, pri tem pa čim bolje izkoristili obstoječa prizadevanja in ustrezno upoštevali pristojnosti držav članic.

24. POZIVA Komisijo, naj skupaj z državami članicami prevzame vodilno vlogo pri podarjanju pomena evropskega zgodovinskega spomina po vsej Evropi, tudi z izdajo poročila o tej temi, ki ga bo Svet obravnaval v začetku leta 2027. V zvezi s tem PRIZNAVA napredek, ki ga je dosegla platforma evropskega spomina in vesti pri zasnovi vseevropskega obeležja žrtvam režimov 20. stoletja v Bruslju**;** in OPOZARJA na vrednost usklajenega pristopa, ki čim bolje izkorišča vse obstoječe strukture in subjekte na nacionalni ravni in ravni EU, kot je platforma evropskega spomina in vesti.

25. POUDARJA, da je treba dodatno razmisliti o tem, kako na usklajen način okrepiti odpornost, pripravljenost, zmogljivosti za preprečevanje kriz in odzivanje nanje, da bi preprečili nastajajoče krize in grožnje, kot so nesreče, povezane s podnebjem, in obsežne tehnične motnje, ter se nanje učinkovito odzvali; v zvezi s tem JE SEZNANJEN s skupnim sporočilom o evropski strategiji za unijo pripravljenosti, da bo EU pripravljena zaščititi svoje državljane in državljanke ter ključne družbene funkcije, ki so bistvene za demokracijo in vsakdanje življenje.

26. V zvezi s tem POUDARJA, da bi bilo treba v okvirih demokratične odpornosti upoštevati pripravljenost in zmogljivosti za odzivanje na krize, in sicer z namenom obravnavanja nevarnosti, ki jih predstavlja širjenje dezinformacij v primerih sistemskih izrednih razmer, in zagotavljanja, da okviri za odzivanje na izredne razmere učinkovito prispevajo k razširjanju informacij, ki temeljijo na dejstvih, hkrati pa spoštujejo pravico do svobode izražanja in dostopa do informacij.

27. POZIVA Komisijo, naj ta vprašanja upošteva v svoji prihodnji pobudi za evropski ščit za demokracijo.

28. SE ZAVEZUJE, da se bo redno vračal k vprašanju krepitve demokratične odpornosti EU.